

Oslobodenie z pút horkosti

Činiť hriech je pre neveriaceho/nespaseného človeka úplne prirodzené. Pre takéhoto človeka je dokonca úplne prirodzené aj to, že hriech v jeho živote sa rozmáha a rastie. Nie tak by to malo byť s kresťanmi. Pre nás je dôležité, aby sme si dávali pozor aj na veci, ktoré navonok nie sú viditeľné, ale predsa existujú. Možno sú to „malé hriechy“, ale keď sa im nechá čas a oni porastú, majú veľkú moc. Hovorí sa, že človek si zvykne na čokoľvek.

Môže to byť dobrá vlastnosť, ale nie je to dobré vtedy, keď si zvykáme na hriech a na kompromisy s hriechom. Žiaľ, keď sa pozrieme okolo seba, a pozrieme sa len na kresťanský svet, môžeme vidieť, že kresťania veľmi rýchlo prijímajú kompromisy, zostávajú v nich, a z toho im potom vznikajú rôzne iné problémy. Popasujme sa s jednou skrytou vlastnosťou alebo stavom, ktorý sa nazýva zahorknutosť alebo horkosť. Biblia sa veľmi otvorene na mnohých miestach tejto zlej vlastnosti venuje a som presvedčený, že sme sa s ňou už nejakým spôsobom stretli.

Priblížme si túto vlastnosť ilustráciou fyzickej horkosti: Bolí nás žalúdok, bolesť chceme odstrániť, a jedna z dobrých rád je urobiť si „žalúdočný“ čaj, napríklad z paliny. Keď nie sme na tento čaj zvyknutí, a keď si ho neosladíme a napijeme sa z neho, je nám tak horký, až sa nám skríví tvár. A horkosť, ako vnútorný stav človeka alebo ako jeho vlastnosť, má podobné účinky. Niekedy sa tomu, kto vo svojom vnútri prežíva horkosť, priam skríví tvár, a tým je viditeľná aj navonok. Tento vnútorný stav, horkosť, môže mať aj takéto svoje silné vonkajšie viditeľné prejavy. Horkosť alebo stav zahorknutosti, nie je až taký neškodný, ako by sa možno na prvý

pohľad zdalo. Horkosť nie je ani taká okrajová, ako by sme si chceli možno niekedy aj sami nahovoriť. Zahorknutý človek je sám sebe najväčším nepriateľom a je ťažko s ním nadviazať vzťah. Na označenie tohto nedobrého stavu, či vlastnosti, v slovenčine nachádzame dve základné slová: horkosť a trpkosť. V preklade Písma podľa prof. Roháčka na označenie tohto stavu (alebo tohto hriechu) nájdeme väčšinou iba slovo horkosť. V evanjelickom preklade sa stretneme aj so slovom trpkosť (zatrpknutý, byť zatrpknutý). Tieto výrazy v prenesenom význame sú synonymá.

Ako je to teda s horkosťou v našom živote?

Horkosť je obyčajne spôsobená zvonku a to ublížením, spáchanou krivdou a ich dôsledkami a má dopad na vnútorný stav človeka – sídli v jeho vnútri. Zvyčajne sa objaví ako naša reakcia na konanie iného človeka, ktoré nás postihlo. Nieкто sa voči nám dopustí neprávosti, krivdy, niečoho zlého, a toto v nás vyvolá stav alebo pocit horkosti alebo zahorknutosti, buď voči tomu, čo sa nám stalo, alebo voči tomu, kto to spôsobil. Je to reálny pocit, je to reálna skúsenosť, ktorú poznajú aj mnohí kresťania. Vo svojich vlastných životoch, u seba, ju odhaľujeme veľmi ťažko. Sami za seba musíme povedať, že sme si mysleli, že takéto niečo sa mne ako kresťanovi nemôže stať, že zahorknutosť je len vo svete, ale mňa sa netýka. Horkosť veľmi ťažko odhaľujeme u seba, ale veľmi ľahko ju odhaľujeme a rozpoznáme u druhých. O druhých vieme povedať, že ten druhý človek je voči niečomu alebo niekomu zahorknutý, cíti kvôli niečomu horkosť.

Ako rozpoznať horkosť?

Podľa čoho spoznáme, že niekto je zahorknutý alebo že ja som zahorknutý? Rozpoznať tento stav (vlastnosť) u seba je dôležitejšie ako rozpoznávať túto vlastnosť u druhých, pretože ide o to, aby sme na prvom mieste my sami riešili takéto veci vo svojom živote.

Horkosť si pamätá detaily. Človek, ktorý je zahorknutý, má tendenciu sa neustále vracieť k príslušnej zlej skúsenosti a hovoriť o nej znova a znova, vypichovať (vynášať) a spomínať si na konkrétne detaily: ako to bolo, kedy to bolo, čo bolo, a to v úplných detailoch. Takýto človek si presne pamätá, kedy mu kto ublížil a čím presne mu ublížil. Mnohé veci zabudneme. Obyčajne zabudneme mnohé dobré veci, ktoré sa nám stali, alebo už si nepamätáme na presné detaily. Keď sme však zahorknutí, pamätáme si veľmi dobre aj ten najmenší detail a to už aj preto, že si situáciu neustále opakujeme, neustále si ju vraciame do mysle a nevieme sa jej zbaviť.

Horkosť je veľmi osobná. Keď sa dozvieme o nešťasti druhých ľudí, napríklad o veľkých nešťastiach v krajinách tretieho sveta (terorizmus, zemetrasenia, cunami, a pod.), pri ktorých mnoho ľudí zomiera alebo sa im dejú krivdy a je im ubližované na rôzny spôsob, vnímame to napríklad ako hriech voči týmto ľuďom, ako nepravosť. Odsúdime takúto nepravosť a krivdu, ale v sebe nenachádzame horkosť či voči páchatelom, či zo samotnej situácie, pretože sa nás to netýka osobne, títo ľudia sú nám osobne neznámi. Horkosť je osobná a preto sa prejavuje vtedy, keď ide o našich priateľov alebo blízkych alebo samozrejme priamo o nás. Horkosť sa objavuje medzi priateľmi (alebo voči priateľom), v rodine, medzi manželom a manželkou, medzi príbuznými, v zhromaždení, medzi spolupracovníkmi, medzi spolužiakmi, na internáte medzi spolubývajúcimi, a tak ďalej. Je to preto, lebo títo sú si blízki, majú spolu vytvorené osobné putá a vzťahy. Práve preto, že sú si blízki a majú vybudované vzťahy, keď jeden sa dopustí niečoho zlého voči druhému, môže dôjsť k vzniku horkosti, k zahorknutiu. Horkosť je osobná a preto môže spôsobiť pokazenie alebo prerušenie vzťahov na dlhú dobu. Existujú rodiny, v ktorých sa príbuzní dokážu nerozprávať medzi sebou desiatky rokov. Takže horkosť je osobná a môže byť

namierená voči iným ľuďom.

Horkosť môže byť namierená aj voči nám samým. Niekedy človek zahorkne sám na seba a to pre rôzne dôvody a príčiny, ktoré sú niekedy priam nepodstatné a malicherné. Obyčajne sú príčinou situácie, ktoré už nemôžeme zmeniť. Povedzme: Prečo som nešiel na tú a tú školu? Prečo som sa v mladosti (alebo pred pár rokmi) lepšie neučil alebo neučil sa vôbec? Prečo som zmeškal takú a takú príležitosť? Opakovane si môžeme niečo vyčítať. Opakovane si môžeme s výčítkami pripomínať tú a onú udalosť. Vyčítať si svoje zlé rozhodnutie alebo chyby, ktorých sme sa v minulosti dopustili. Takto a takýmto podobným spôsobom vyvolávame, spôsobujeme a potom aj pestujeme horkosť sami v sebe.

Kresťania bývajú, žiaľ, zatrpknutí aj voči Bohu. Sú to situácie naozaj vážne, keď sú voči nemu plní výčítiek a horkosti: Pane, prečo si nezasiahol v čase bolesti? V čase môjho nedostatku? V čase choroby? A podobne. Vieme, že vo svete sú ľudia, ktorí sú zatrpknutí voči Bohu a vyčítajú mu, že dopúšťa zlo a neprávosti, ktoré sa ich dotýkajú.

Horkosť môžu ľudia napodiv mať aj na veci, napríklad keď im nejaké zariadenie nefunguje tak, ako by malo alebo ako by sa to od neho dalo očakávať (počítač, práčka, auto, a pod.). Zosobníme veci a zanevrieme na ne.

Horkosť môže byť postavená aj na tom, čo sa v skutočnosti ani nestalo. Zahorkneme na niekoho, o ktorom sme len počuli, že napríklad povedal na nás niečo nepekné alebo niečo nepravdivé a pritom to nie je ani pravda. To je veľmi zlé, pretože si držíme horkosť, ktorá nie je založená na pravde a na skutočnosti a zbytočne, úplne zbytočne, sa trápime a zbytočne nás to ničí. Ak v takejto situácii nedôjde ku konfrontácii, k priamemu stretnutiu a rozhovoru s príslušným človekom, zbytočne a márne čakáme, že druhá strana nás poprosí o odpustenie (lebo nič sa v skutočnosti a popravde nestalo), len my zostávame v horkosti a umárame sami seba. Myslíme si, že máme právo na horkosť, lebo si myslíme, že pravda je na našej strane.

Horkosť začína v skrytosti a môže začať pomaly a nebadane. Má teda svoj počiatok a zdroj alebo povedané inými slovami: Horkosť má svoj koreň.

Koreň horkosti môžeme prirovnať ku koreňu buriny na úrodnom poli. Tak ako nečakáme, že z koreňa buriny vyrastie niečo dobré a užitočné, tak je to aj s horkosťou u človeka. Nečakajme, že horkosť v srdci človeka prinesie dobré, chutné a užitočné ovocie. Nesmieme si to myslieť ani o sebe a ani o druhých. Práve o tom sa hovorí v liste Židom: „... dozerajúc, aby niekto nezaostával od milosti Božej, aby nevyrástol nejaký koreň horkosti a nenarobil nepokoja a trápenia, a boli by ním poškrvení mnohí!“ (Židom 12:15). Koreň je pod zemou, nevidno ho, ale časom z neho môže niečo vyrásť, a to už bude viditeľné a môže zasahovať do života iných alebo do života celého zboru. Nebezpečenstvo koreňa horkosti je práve v tom, že keď si ho človek ponecháva v sebe a nejedná s ním, môžu z neho vyrásť nedobré veci, vzťahy, situácie, a ako uvádza list Židom, môže z neho vyrásť nepokoj a trápenie, ktorým budú zasiahnutí a poškrvení mnohí. Nielen sám človek s horkosťou v srdci má problém, ale aj mnohí iní okolo neho môžu byť plodom jeho horkosti zasiahnutí – a v takomto prípade pokušenie a hriech majú otvorené dvere.

Horkosť je ako nákaza. Predchádzajúci verš 14 nás naopak vedie k pokoju s ostatnými: „Stíhajte pokoj so všetkými a posvätenie, bez ktorého nikto neuvidí Pána“ (Židom 12:14). Horkosť, okrem toho, že ňou môžu byť nakazení aj iní, má ďalej tú vlastnosť, že sa kumuluje, navršuje, hromadí, zbiera, rastie. Ak človek s horkosťou neurobí nič, nemôže čakať, že sama zmizne. Naopak! S pribúdajúcimi rokmi (s pribúdajúcim časom) rastie a pácha väčšie a väčšie škody.

Jeden špecifický prejav horkosti u kresťanov, aj keď sa môže zdať nepravdepodobným a nelogickým, je nasledovná situácia: Povedzme, že máme niekoho, kto nám je známy a pritom je neveriaci. Zvestujeme mu evanjelium, pozývame ho k Bohu. On sa tomu bráni, ale jedného dňa nastane zlom. Boh mu dá milosť a ten človek je zachránený. Prežíva veľkú radosť zo spasenia, ale my sa zrazu nedokážeme radovať s ním a nedokážeme mu odpustiť, lebo ešte stále máme v pamäti jeho hriechy a jeho predchádzajúci spôsob života. Nevieme prijať zmenu v jeho živote a nevieme prijať jeho samého ako nového človeka, i keď Boh mu dal milosť a prijal ho.

Je to ako s Jonášom. Jonáš zvestoval Ninivčanom Božiu výzvu k pokániu a celé mesto činilo pokánie. Boh sa nad nimi zľutoval, ale Jonášovi sa to veľmi nepáčilo. Bol nahnevaný a zostala v ňom ako keby horkosť z toho, že Boh sa nad nimi zľutoval. Nevedel to prijať. Je to neobvyklé a prekvapivé, avšak veľmi reálne, a preto si dávajme pozor, aby sa to nestalo aj nám!

Biblia o horkosti hovorí aj v niekoľkých ďalších veršoch. Hovorí k manželom: „Vy muži milujte svoje ženy a nerozhorčujte sa na ne“ (Kolosenským 3:19). Hovorí o nedobrom synovi: „Bláznivý syn je na mrzutosť svojmu otcovi a na horkosť tej, ktorá ho porodila“ (Príslovia 17:25).

Ako naložiť s horkosťou?

Ako horkosť premáhať?

V liste Efezským čítame: „Každá horkosť a prchkosť a hnev a krik a rúhanie, nech je odňaté od vás so všetkým, čo je nešťachetné a zlé, ale si budte navzájom naproti sebe dobrotiví, ľútostiví, odpúšťajúci si, ako aj Boh v Kristu odpustil vám, a tak budte nasledovníkmi Božími ako milované deti a chodte v láske, ako aj Kristus miloval nás a vydal sám seba za nás ako posvätný dar a obeť Bohu na príjemnú vôňu upokojujúcu“ (4:31 až 5:2). Tu je vlastne uvedené, že horkosť (ale aj prchkosť a hnev) môže neskôr prerastať do vonkajších prejavov, akými sú krik, rúhanie sa a rôzne iné nešťachetné a zlé činy.

Ako sme už povedali, niekedy je človek presvedčený, že má právo byť zahorknutý, lebo mu bolo ublížené, a že jeho horkosť je na mieste. Musíme si však uvedomiť, že Biblia hovorí: každá horkosť a prchkosť a hnev nech je od vás odňatá. Citované miesto z listu Efezským nedáva priestor k tomu, aby sme mohli povedať, že existuje horkosť, ktorá je spravodlivá alebo ktorá je oprávnená (je na mieste), ale hovorí, že každá horkosť musí byť odstránená.

Aby sme správne porozumeli tomu, ako s horkosťou naložiť a byť z nej oslobodení, musíme urobiť jemný významový rozdiel medzi horkosťou ako možnou prvou reakciou na rôzne náporové okolnosti či utrpenie, ktoré mohli prísť do nášho života, a horkosťou ako pestovaným, dlhodobým a systematickým stavom či postojom nášho srdca (voči Bohu, voči človeku, voči

sebe samému). Tomu prvému mnohokrát nezabráname (sme v nevykúpenom svete a v nevykúpenom tele), ale má to byť striktne len prechodná záležitosť. To druhé musíme za každú cenu v našom živote premáhať, a ak by nás to principiálne a systematicky charakterizovalo, je to zle nedobre – máme veľký hriech.

Čo spraviť a čo rozhodne nespraviť

Ak sa nám kedy stane, že v sebe objavíme zahorknutie, sú potrebné dva následné kroky:

1. Musíme si uvedomiť, že je to, ako hovorí Biblia, hriech, a že sa máme zbaviť všetkej horkosti, každého zahorknutia, každej zatrpknutosti.

2. Musíme s tým hriechom začať konať takým smerom , aby sme ho premohli.

Často ale prvé riešenie, po ktorom možno hneď siahneme, je to, že sa ju snažíme v sebe potlačiť s presvedčením, že potlačením horkosti horkosť po čase zmizne. Toto riešenie možno bude fungovať na nejakú chvíľu, ale časom zistíme, že horkosť je stále na svojom mieste, že je stále v nás. Možno nás napadne iné riešenie a to také, že o svojej horkosti povieme niekomu inému a zvalíme svoju horkosť na toho druhého. Myslíme si, že tým sebe odľahčíme, a takto si pomôžeme. Ale je to zbytočné. Zaťažíme ďalšieho a ďalšieho človeka, a teraz možno aj on zahorkne, ale horkosť v našom srdci zostáva aj naďalej. Nič sme nevyriešili, nijako sme si nepomohli.

Horkosť v dôsledku utrpenia, ktoré dopúšťa Hospodin

Izraelci museli v zajatí v Egypte ťažko, tvrdo pracovať, a aby na túto skúsenosť nezabudli, pripomínajú si ju vždy počas Paschy na sederovej večeri tým, že jedia horké byliny. Tak si pripomínajú to, že v Egypte im bolo ťažko, bolo im horko (pozri napríklad 2. Mojžišova 1:13-14). Trpký, horký život im spôsobovali Egypťania, ale z Písma vieme, že to Boh dopustil, a takto realizoval svoj veľký plán spasenia. Boh už vopred Abrahámovi prorocky oznámil, že sa Boží ľud dostane do Egypta, do zajatia, že takto sa bude naplňovať zvrchovaný Boží plán záchrany. Podobne horkosť poznala a zakúsila aj Naomi, ako o tom čítame v knihe Rút (Rút 1:20). Takáto horkosť v dôsledku utrpenia prichádza do života cez ľudí či životné okolnosti a udalosti, ale potrebujeme za ňou vidieť aj zvrchovanosť Božiu a jeho dopustenie. Podrobnejšie sme sa utrpeniu, ktoré Hospodin dopúšťa v živote spravodlivého venovali v čísle 7 (odporúčame čitateľom vrátiť sa k týmto článkom). Keď Boh dopustí utrpenie a z neho vyplývajúcu horkosť, vždy tým sleduje svoj cieľ, ktorý je dobrý, a nakoniec je to aj trpiacemu na dobré, keď v utrpení obstojí. Jediný spôsob, ako v utrpení obstáť a nájsť vyslobodenie z takto spôsobenej horkosti, je vytrvať vo viere. Vyslobodenie dáva zvrchovane Boh. Tomuto nás učí aj príbeh Jozefa a jeho bratov. Je veľmi dôležité, aby sme ako kresťania, spasené Božie deti, rozumeli, že ak Boh dopustí utrpenie, stratu a horkosť v našom živote, tak to nie je preto, že by nás zavrhol, že by nás prestal milovať, že by prestal byť verný, ale preto, že tým sleduje svoj cieľ, ktorým sa oslávi a ktorý nakoniec bude aj pre nás (a naše okolie) na dobré, ak neprestaneme Boha milovať a neprestaneme mu dôverovať. Preto je jediným riešením, ako byť z takejto horkosti v dôsledku

utrpenia vyslobodení – vytrvať vo viere. Opakom by bolo prestať Bohu veriť, zahorknúť voči Bohu, mať voči nemu výčitky či dokonca posudzovať Boha a spochybňovať jeho cesty.

„Oprávnená, odôvodnená“ horkosť

Pod takouto horkosťou máme na mysli horkosť v dôsledku nespravodlivého konania ľudí, či už zo sveta alebo našich duchovných súrodencov voči nám, ktoré nám poškodilo, ukrivdilo, spôsobilo bolesť a zármutok. Ako naložiť s takouto horkosťou? Ak takéto udalosti nastanú, treba hľadať nápravu a zmier, nie nechať veci tak a živiť v sebe horkosť. Ak sa to udialo od brata, duchovného súrodenca, tak postup pre riešenie, zmier a odpustenie opisuje Písmo na miestach, kde hovorí o poriadku v cirkvi (miestnom zbore). Tento postup je opísaný podrobnejšie v predchádzajúcom článku o odpustení (Božie odpustenie a naše odpustenie). Je tam opísané aj ako sa zachovať v prípade, že k zmieru a náprave nedošlo. Aké veľmi dôležité je vedieť aj strpieť – čo je opakom živenia si pocitu horkosti – dokonca i nespravodlivosť, dokonca i od súrodencov, je nám ukázané v Písme: „Už je teda celkom nedostatok u vás, že máte súdy medzi sebou. Prečo radšej netrpíte krivdy? Prečo radšej nenesiete škody?“ (1. Korinským 6:7). Tu je ukázaný princíp vedieť zniesť nespravodlivosť bez zatrpknutia.

Podobne, ak sa neprávosť udiala od ľudí zo sveta, Písmo nás vedie k pokoju so všetkými ľuďmi, buď pokusom o nápravu a zmier, alebo ak by sa nepodarilo, opäť znášaním, pričom pochopiteľne budeme musieť Boha prosiť o posilnenie. Písmo nám jasne prikazuje, že sa

nesmieme dať dohnať do pomstychtivosti a zloprajnosti. „Nebud'te rozumní sami u seba, nikomu neodplácajúc zlého za zlé, premýšľajúc o tom, čo je dobré pred všetkými ľuďmi. Ak je to možné, nakoľko to závisí od vás, majte pokoj so všetkými ľuďmi“ (Rímskym 12:17-18). Takýto pokoj so všetkými ľuďmi je opakom zatrpknutosti a horkosti. Najvyšším príkladom toho, kto v pokore zniesol zlé bez akejkoľvek zatrpknutosti, hoci bol celý čas v práve, je samozrejme Pán Ježiš. Krásne nám o tom hovorí list Židom: „Lebo povážte toho, ktorý strpel od hriešnikov také seba protirečenie, aby ste umdlievajúc neustali vo svojich dušiach“ (Židom 12:3).

A všetko to, v čom sa i napriek našej dobrej vôli nedeje zmena a druhá strana povedzme nijako nechce činiť pokánie, odstúpiť od zlého a hľadať zmierenie, máme odovzdať ako súd Pánovi, nie sami hľadať odplatu či pomstu, ako to vidíme na príklade Pavla v súvislosti s kotlárom v Efeze: „Kotlár Alexander mi spôsobil mnoho zlého. Nech mu doplatí Pán podľa jeho skutkov“ (2. Timoteovi 4:14). Princíp pre to, ako sa zachovať je: „neodplacujúc zlého za zlé, ... Nie sami sa pomstiac, milovaní, ale dajte miesto hnevu, lebo je napísané: Mne pomsta; ja odplatím, hovorí Pán ... Nedaj sa premáhať zlému, ale premáhaj dobrým zlé“ (Rímanom 12:17-21). Ani v tomto prípade však nemá v nás zostať horkosť či zatrpknutosť. Tento princíp sám o sebe nevyklučuje, že kresťan sa nikdy v nejakých dobre odôvodnených situáciách nebude domáhať nejakého svojho občianskeho či majetkového práva cez legitímne zákonné prostriedky, ale dokonca ani v takých situáciách nemá právo na zahorknutosť.

„Neoprávnená, neodôvodnená“ horkosť

K takejto horkosti patrí napríklad aj horkosť v dôsledku závesti: „Ale ak máte horkú závest a svár vo svojom srdci, nechváľte sa, neluhajte proti pravde. Tá múdrosť neprichádza z hora, ale je pozemská, telesná, démonská, lebo kde je závest a svár, tam je nepokoj a každá zlá vec“

(Jakub 3:14-16). Ďalej patrí k takejto horkosti aj horkosť, ak sme presvedčení, že niekto nám ukrivdil, ublížil, avšak také niečo sa v skutku nestalo, len nám sa to tak javí. Len sme si to nahovorili alebo sme si to nechali od niekoho nahovoriť, k skutkovej podstate však nedošlo. K takejto horkosti by som pripojil aj horkosť v dôsledku sebaobviňovania. Ak som niečo spackal alebo sa zle rozhodol, treba hľadať nápravu a korekciu, nie živiť v sebe sebaľútosť a sebaobviňovanie. Oslobodenie od neoprávnenej, neodôvodnenej horkosti musíme hľadať cez modlitbu k Pánovi a mŕtvením našej telesnosti Duchom. Modlitba je strategická zbraň v boji so zahorknutosťou – krásne to vidíme v Žalme 116. Tam autor opisuje skúsenosť radosti zo záchrany, ktorú mu Hospodin dal ako odpoveď na modlitby. V srdciach, ktoré budú túto radosť prežívať, bude mať horkosť ďaleko menšiu šancu sa uchytiť než v srdciach ľudí, ktorí životom kráčajú bez modlitby a bez skúsenosti Božej odpovede.

Ešte jedna strategická zbraň v boji proti horkosti

Aby bol náš článok o boji s horkosťou úplný, treba ešte uviesť jednu dôležitú zbraň v boji proti horkosti – je ňou pokora. Z mnohých biblických zmienok vyberme jednu z 1. listu apoštola Petra: „Podobne mladší, podriadte sa starším, a všetci, podriaďujúc sa jedni druhým, oblečte sa do pokory, pretože Boh sa pyšným protiví a pokorným dáva milosť“ (1. Petrov 5:5). Koľkokrát sa v cirkvách (zboroch) stane, že niekto je napomenutý či usmernený, a to dokonca len veľmi mierne, a hneď reaguje urazenosťou a horkosťou. Takýmto konaním sú neraz poškodené celé zbory. Takéto reakcie takmer vždy pramenia z toho, že v srdci daného človeka chýba úplne elementárna pokora, a namiesto toho srdce žije v pyšných predstavách, ktorým už dávno bolo treba umrieť. Ak chceme ako kresťania obstáť v boji so zatrpknutosťou, musíme si každý deň obliekať pokoru a zamilovať si ju ako tú najkrajšiu cnosť.

Záver

Horkosť určite nepatrí medzi cnosti, ktoré by sme mali v sebe pestovať. Kto v sebe živí horkosť, sám sebe škodí. Keď príde horkosť do nášho života ako možná prvá reakcia na utrpenie, vtedy porozumejme Božej zvrchovanosti a vytrvajte trpezlivo vo viere, oslobodení súc nakoniec Bohom a nájdení ako preskúšaní a upevnení vo viere, bez horkosti či zatrpknutia. Ak sa nám stala krivda v zbore či od súrodenca, použime Bohom dané Písmom zjavené postupy pre dosiahnutie nápravy, zmieru a dospejme k odpusteniu. Ak k náprave nedošlo, budme znášajúci a hľadajme pokoj. Ak nás trápi a prenasleduje svet, budme schopní veľa zniesť, aby sme na sebe zjavili Kristov charakter. A ostatné odovzdajme do rúk Božích, lebo On je spravodlivý sudca, ktorý raz potrestá každú nepravosť, jemu prináleží súd. Zároveň sa celý čas modlíme za spasenie dokonca i pre tých, ktorí nám mohli všelijako ublížiť. A tiež celý čas strážme svoje srdce pred zatrpknutím. A ak kedy príde za nami strana, ktorá sa previnila s tým, že činí pokánie a chce sa zmieriť, neváhajte to prijať, nech je nakoniec i takto oslávený sám Pán Ježiš.

Ukončíme veršami povzbudenia z listu Kolosenským:

„Preto aj my odo dňa, ktorého sme to počuli, neprestávame modliť sa za vás a prosiť, žeby ste boli naplnení čo do známosti jeho vôle všetkou múdrosťou a rozumnosťou duchovnou, žeby ste chodili hodne Pána, aby ste sa mu vo všetkom ľúbili

nesúc ovocie v každom skutku dobrom, a rastúc v známost' Boha, zmocňovaní každou mocou podľa sily jeho slávy

ku všetkej trpezlivosti a zhovievavosti s radosťou“,

Kolosenským 1:9-11.

Prevzaté z internetu a upravené so súhlasom autora.